

ТАНЕКЕ

ISSN 0131

1992

11

Seekond avaldame kirju tüdrukutelt, kel on üks või mitu venda.

Mul on neli venda. Mina sain augustis kümne aastaseks, vennad on minust nooremad.

Märt on poistest kõige vanem. Ta on kaheksa aastane ja läheb kolmandasse klassi. Märdiga käime koos koolis ja tuleme jalgsi koju, nii on lõbusam. Meie koolitee on 3 kilomeetrit pikk. Märt on tubli poiss ja aitab õues tööd teha.

Tõnis on seitsme aastane ja läks sellel sügisel ka kooli. Ta on hästi elav ja karme ning temaga me vahel kakleme ka. Ta ei taha minu sõna kuulata. Aga muul ajal me mängime temaga koos õues ja ehitame onne.

Mihkel on kahe ja poole aastane. Meil Mihkliga on üks tuba kahe peale. Vaatan õues Mihkli järele ja mängime koos liivakastis. Mihkel on meile kõigile hüüdnimed pannud, sest ta ei oska veel hästi rääkida. Sellest hoolimata õpetan talle vahel juba tähti.

Kõige väiksem vend on Ott. Tema pole veel aastane. Ma ootasin küll endale õde, aga Ott on ka väga armas. Vahetan tal vahel pükse ja ajan temaga juttu, kui ta nutma tahab hakata.

Igav meil küll ei ole, aga poisid ei taha tüdrukute mängu mängida.

ELVE MÄERAND Jõgeva maakonnast

Minu nimi on Maarit, ma olen 5-aastane. Mul on väike vend, tema nimi on Marko. Vend on 8-kuune. Meil on koos tore mürada.

MAARIT TOOME Viljandist

Mul on kolm venda – Villi, Vallo ja Lauri. Villi ja Vallo on kaksikud, nad on Laurist kaks aastat vanemad. Lauri on 14-aastane.

Villi ja Vallo on väga tugevad ja head leiutajad. Nad tegid suure kartauto raja, pealegi veel elektriga. See oli nii suur, et täitis terve korteri.

Lauri üle olen ka uhke. Mida head Vähi tähtkujus sündinud lapse kohta loed, käib ka Lauri kohta.

LIINA OJASOO Koongast

Illustreerinud 9-aastane KRISTJAN-JAAK Tallinnast

Minu vend Mart on 21-aastane ja ta töötab politseis. Mart on minust 12 aastat vanem. Kui ma olin väike ja Mart mulle lasteaeda järele tuli, küsisid teised, kas mulle tuli isa või vend järele. See oli väga naljakas. Mart käis kunstiklassis. Ta oskab hästi joonistada. Tal on ilus lauluhääl, varem käis ta kirikukooris laulmas. Enam tal selleks aega pole, töö tahab tegemist.

MARI VESKE Tallinnast

Minu nimi on Triin ja ma olen 6-aastane. Mul on kaks venda – Sander ja Villem. Sander on 8-aastane ja Villem neljane. Me saame üldiselt hästi läbi, aga vahel tuleb ette ka tülisid. Mina lähen sügisel kooli, enne on õnneks suvi.

TRIIN KUTTI Tartust

Kirjutan oma 10-aastasest vennast Markost. Ta käib V klassis, pühapäevakoolis ka ja õpib veel inglise keelt. Teda huvitavad vanaaegsed laulud ja tantsud. Tantsida ta hästi ei saa, sest ükskord sõitis auto talle otsa ja nüüd on jalg natuke haige. Siis ei käinud vend tükk aega koolis, isa õpetas teda kodus. Kui Marko tunnistuse järele läks, oli ta klassis kõige tublim poiss. Koolis meeldivad talle kõige rohkem vene keel ja kunstõpetus. Vend on meil tubli aednik. Kõik tema istutatud taimed lähevad väga hästi kasvama. Tema maasikad olid eelmisel aastal kõige punasemad ja suuremad. Ta kogub kleepse ja Jeesuse pilte.

MARGIT NUUT Viljandist

AINO PERVIK

ÖÖSEL

ÖÖSEL ON PIME. MAA ON PIME. TAEVAS ON PIME. METS ON PIME.
METSAS PUUDE OTSAS ISTUVAD ÖÖKULLID. NAD ISTUVAD JA HUI-
KAVAD PIMEDAS.
UHUU! UHUU! UHUU!

LINNAS PÕLEVAD ÖÖSEL TULED. LINN EI OLE PIME. LINNAS EI OLE
ÖÖKULLE. LINNAS TEEVAD ÖÖSEL HÄÄLT AUTOD. AUTOD KIHUTA-
VAD MÖÖDA TÄNAVAID.
ÜHÜÜ! ÜHÜÜ! ÜHÜÜ!

PADI MILVI PANGA

PADI POLE VAID
PEALT PEHME,
PADJA SEES ON
PARDI EHMED,
HALLI HANE
UDUSULED
JA NEED RÕÖMSAT
VÄRVI UNED,
MIS SIND VIIVAD
PEALE PILVI,
MIDA NÄED
SA KINNISILMI.

AIN VÄÄT

**KÜLMAL
SÜGISHOMMIKUL**

VARES KÖNNIB MÖÖDA JÄÄD,
KRAAKSUB, MUUDKUI TOKSIB JÄÄD.

VAEVAB TEDA JOOGIJANU,
TAHAKS PÄÄSEDA VEE MANU.

TOKSIB, TEHA MUUD EI JÄÄ,
VEELE TEKKINUD ON JÄÄ.

MEIE KAEVUST TÕOME VETT
VÕI SIIS JOOME KRAANIVETT.

HEA VAIM MILVI PANGA

TA RIIVIB, KOORIB TÜKELDAB
JA RÖSTIB, PESEB, PISERDAB.
TA VALAB, VORMIB, VAHUSTAB
JA HAUTAB, KURNAB, JAHUTAB.
TA SÕTKUB, SÕELUB, VAHETAB
JA PIIIDI PAISTEL ÕHETAB,
SIND LAUDA PALUB, LAPSEMAIM,
SU OMA KÖÖGI HEA VAIM.

HELJO MÄND Ühesugused mõtted

ANDRUS JA HELELIN ON ÕUES. MÖTLEVAD
VÄLJA ÜHESUGUSEID ASJU. HELELIN
HÜÜAB: "PUNANE PIIATS!" JA ANDRUS
HÜÜAB VASTU: "TEINE PUNANE
PLIIATS!"

"ÜHESUGUNE" ON ILUS SÕNA. LA-
SEB ANDRUSEL JA HELELINIL
ÜHTMOODI MÕELDA.

SIIS HÕIKAB ANDRUS: "KOERA NÄGU!"

TÖNU SEERO Nätsumullid

Mati ja Jüri närisid õuel nätsu. "Kas sa nätsumulle oskad teha?"
küsis Jüri.

"Oskan küll." Mati tegi nätsumulli. Varsti käis plaks ja mull lõh-
kes.

"Ma saan suurema!" hooples Jüri.

"Nojah, sul on ju kaks nätsu suus," lausus Mati, tõttas kioski
juurde ja ostis endale veel kaks nätsu. Nüüd tuli tema nätsumull
veel suurem.

Poisid hakkasid muudkui kioski vahet jooksuma. Varsti sai Matil
raha otsa. Jüri aga toppis suhu nii palju nätse, kui mahtus. Jüri
uus nätsumull muudkui paisus ja paisus. Juba oli see apetsini-
suurune, juba arbuusitaoline, juba niisama suur kui rannapall...
Äkki tõusis Jüri koos oma nätsupalliga õhku. Ta puhus muudkui
edasi ja tõusis üha kõrgemale.

HELELIN MÕTLEB NATUKE JA HÕIKAB VASTU: "KOERA NÄ-NÄ-NÄGU!"

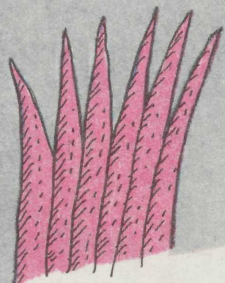
MÕLEMAD NAERAVAD JA ALUSTAVAD UUE SÕNAGA. IKKA NII, ET ÜKS ÜTLEB ENNE JA TEINE PÄRAST. ÄKKI HÜÜAB HELELIN: "VARES!", NÄITAB KÄEGA TÄNAVALE, KUS VARES LENDAB AUTO KOHAL, JA LISAB: "AUTOL JA VARESEL ON ÜHESUGUNE KIIRUS!"

"AUTOL JA VARESEL ON ÜHESUGUNE KIIRUS!" KORDAB ANDRUS, AGA ISE MÕTLEB: EI OLE ÜHESUGUNE KIIRUS. VARSTI JÄTAB AUTO VARESE MAHA. ANDRUS TAHAKS VASTU VAIELDA, AGA EI VAIDLE. HELELIN ON PEHME NAGU TUULEÕHK JA VAIDLUS VÕIB TEDA KÜLMAKS MUUTA.

OLIVIA SAAR

KORTER

HIIREAUGUST VÄLE HIIR
KADUS LIPSTI SISSE,
VIST LÄKS POEGI VAATAMA
OMA KORTERISSE.

Illustreerinud JUSS PIHO

Jüri isa juhtus just töölt tulema. "Poiss, marss tagasi!" käratas ta. Jüri vaatas alla, ehmus ja laiutas abitult käsi.

"Ära enam rohkem puhu!" hüüdis isa. "Muidu läheb mull lõhki ja sa kukud alla." Jüri isa jooksis nätsukioski juurde, ostis sealt suutäie nätsu. Kuna tema suu oli suurem kui pojale, siis tuli nätsu-mull kõige suurem. Kuid ikka veel ei tõusnud isa õhku.

"Pange portfelli käest," soovitas Mati. Jüri isa tegigi nii. Ta võttis ka kingad jalast ja lipsu eest.

Nüüd hakkas temagi lendama ja tõusis õhus hõljuvale pojale järelle. Jõudnud Jüri kõrvuti, hakkas isa õhku tasapisi sissepoo-

le tõmbama ja allapoole vajuma. Jüri taipas paugupealt, mida tegema peab. Ta hakkas isa eeskujul sügavalt sisse ja ainult natukene välja hingama, vastupidiselt õhupalli täispuhumisele. Peagi puudutasid isa ja poja jalad taas maad ja nad hingasid sügavalt välja. Käis kaks kõva plaksu. Näod said nätsutükke täis, kuid särasid ometi õnnelikult.

Jüri, kes enne oli ikka lenduriks saada tahtnud, mõtleb nüüd veel selle asja üle. Seal üleval taevas oli päris kõhe olnud.

Haneema laulud • Pünlid • Haneema laulud • Pünlid • Haneema laulud

Inglismaa mudilastele on aastasadu loetud ja lauldud salme, mida tuntakse haneema laulude nime all. Kogumikus, kust on võetud siinsed kenast koduloomast kõnelevad salmid, on laulukesi üle tuhande.

Inglise keelest tõlkinud JAAN RANNAP
Illustreerinud HELDUR LARETEI

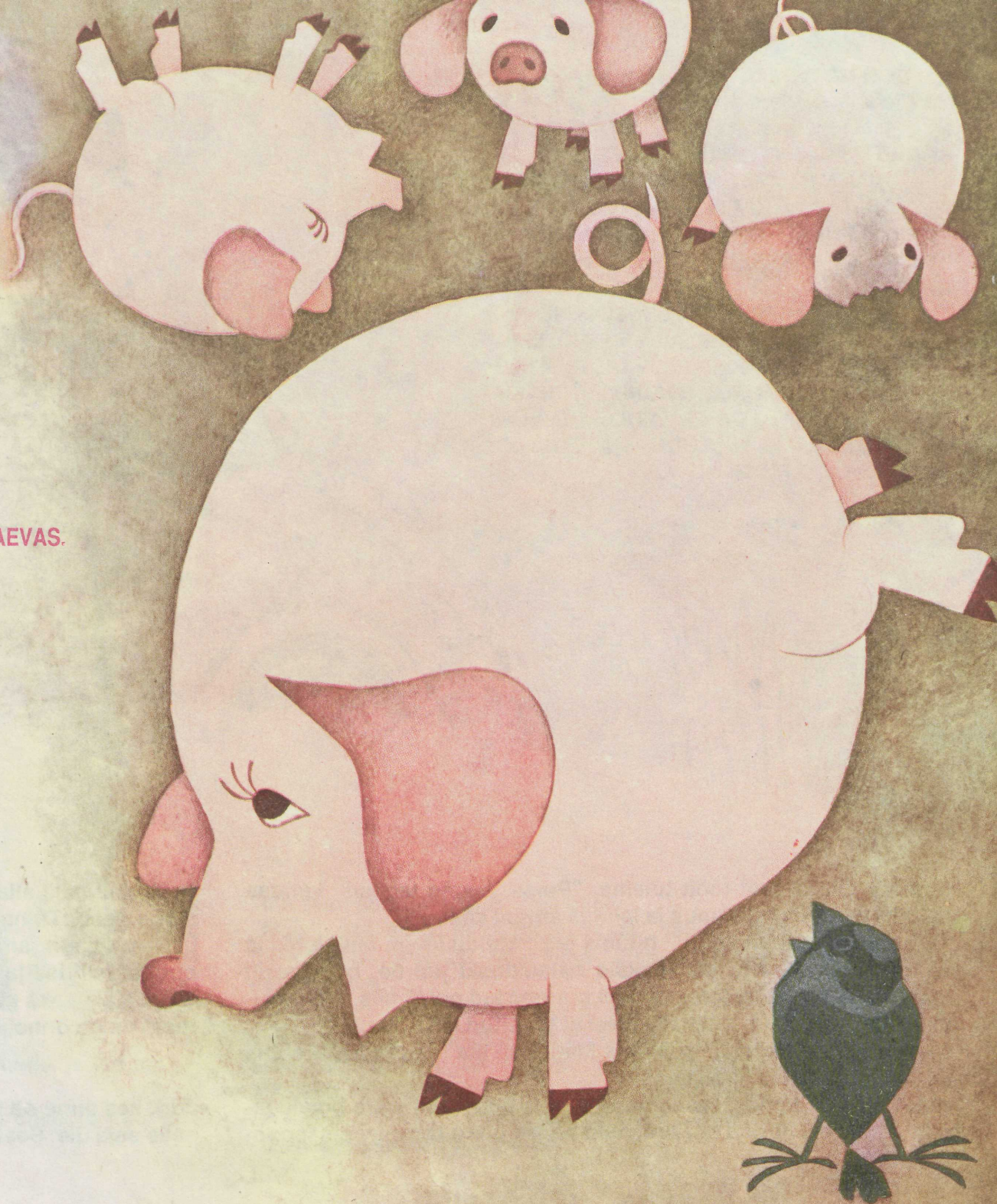
VÄIKE BETTY PUNAPÖSK, OLI TAL ÜKS RUIK
KENA KEERDUS SABAGA, VALGE NAGU LUIK.
ELU MÖÖDUS PÖSSAL PERERAHVA KAERAS,
NÜÜD SEE MÖÖDAS ON, SEST PÖSSA HING ON TAEVAS.
BETTY VENNAS JOHNNY RÖÖKIS NII MIS KOLE,
BETTY MUREST SURI, TEDA ENAM POLE.

SEE SUUR SIGA PÄASES ÜKSKORD AITA,
PISTIS KÄRSA SALVE, EKS SA NÄE MAITA.
PÄRAST SÖÖMAPIDU LÕI TAL KÕHTU VALU.
SIGA RUIGAS: SEDA MA EI TALU.
VÄGA PAHA OLI PERERAHVA NISU.
MIKS MUL MUIDU ENAM POLE ÜLDSE ISU.

LÄHME ÕIGE METSA, ÜTLEB SEE SIGA.
MIS SÄÄL ON TEHA, KÜSIB TOO SIGA.
OTSIME MU EMA, ÜTLEB SEE SIGA.
MIS TA'GA TEHA, KÜSIB TOO SIGA.
SUUDLEN SURNUKS TEMA, ÜTLEB SEE SIGA.

Sõprus-Barbie

Haloo, armsad "Tähekesed" lugejad! Minu sõprade arv maailmas kasvab iga päevaga. Ka teie tunnete mind, mu kaaslast ja meie ettevõtmisi juba väga hästi.

Sellepärast, et mind peaaegu igal pool tuntakse, peetakse mind sageli kõikide maailma laste sõpruse sümboliks. Ja see on minu meelest imetore!

Teie Barbie.

Mõningaid huvitavaid andmeid Barbie kohta

- Maailmas müüakse iga kahe sekundi järel üks Barbie.
- Siiani on müüdud umbes 700 miljonit Barbie't (kaasa arvatud ka tema perekonnaliikmed ja sõbrad).
- Barbie't tuntakse seni enam kui 100 maal.
- Kui kõik siiani toodetud Barbie'd asetada pikuti üksteise kõrvale, ulatuksid need kolm ja pool korda ümber maakera.
- Alates 1959. aastast, Barbie sünniaastast, on müüdud üle 300 miljoni Barbie riietuseseme.
- Ühe Barbie eest, mis 1959. aastal maksis 3 dollarit, pakuti hiljuti ühel oksjonil kui kollektsionääride erilise ihaldusobjekti eest 3000 dollarit.
- Barbie on esinenud baleriinina, ööklubi lauljana, õpetajana, loomaarstina, halastajaõena, sukeldujana, modellina, astronautina.
- Ameerika Ühendriikide 200. aastapäevaks lennutati Barbie pitseeritud kapsliga kosmosesse. Kapsel avatakse alles 2076. aastal, kui Ameerika Ühendriikidel on 300. juubel.

Kui te selle jutu tähelepanelikult läbi lugesite, oskate kindlasti kerge vaevaga vastata kahele küsimusele. 12 õnnelikku saavad sõprus-Barbie omanikuks.

1. Mitu Barbie't on siiani müüdud?
2. Mida sümboliseerib sõprus-Barbie?

Vastused saatke 12. detsembriks ajakirja "Täheke" toimetusse aadressil: EE0109 Tallinn, Pärnu mnt. 67a, "Täheke", Barbie.

Lõika talong välja ja kleebi postkaardile. Loosimisele lähevad ainult need vastused, mis on kirjutatud talongile.

Augustikuu loosimisega võitsid endale nädalalõpu-Barbie Kadi Netse Tabasalust, Kätlin Linde Turbast, Kristina Rüütel Emmastest, Ivo Mägi Pärnust, Kaidi Kuresoo Ämbrast, Anne-Katrin Matsberg Haapsalust, Kairi Otsiver Kiiult, 5-aastane Kaire Tallinnast, Kairi Veide Mahttrast, Kaider Auli Värskast, Anneli Mäe Sõmerult ja Margus Teterin Kadrinast.

Kirjasõbrad

Cleelia Uudam, 10 a.
EE2270 Harju mk.
Lagedi skj.
Jüri tee 9
Huvid: kleepsud, margid,
kommi- ja nätsupaberid.

Meelis Mürk, 11 a.
EE2501 Valga mk.
Tõlliste vald
Tsirguliina
Kooli 11
Huvid: muusika, lugemi-
ne.

Merli Sakarias, 11 a.
EE2391 Jõgeva mk.
Tabivere
Pargi 4-9
Huvid: taskukalendrid,
postkaardid, loomade pil-
did.

Kaire Valge, 9 a.
EE2410 Tartu mk.
Haava skj.
Huvid: kleepsud, nukud,
kommipaberid, tantsimi-
ne, joonistamine.

Ühel sügispäeval juhtusid Huntaugu metsa loomad metsalagendikul kokku.

"Eh, ei ole viimasel ajal õigupoolest sõba silmale saanudki," kaebas hunt Harald, "aina vähkren voodis, aga und ei tule." "Minul on sama lugu," jutustas rebane Leontiine ning haigutas poolvägisi. "Iga pi-sema oksakrõpsu peale ärkan üles." "Ja meil ka pole und," ütlesid jänesed Mihkel ja Ann ringutades.

Arutasid loomad uneasja ühtpidi, arutasid teistpidi ning otsustasid üheskoos une kin-ni püüda. Öhtul koguneti rebase juurde ja istuti und ootama. Väljas hämardus, läks pi-medaks, kuid mitte keegi polnud kordagi haigutanud. Viimaks ütles hunt Harald: "Ei tule meil unepüüdmisest täna midagi välja. Peab vist oma voodisse vähkrema minema." Hunt lahkus ja varsti läksid ka jänesed koju. Veel kolmel öhtul tulid loomad rebase juur-de, aga und ei tabanud keegi. Neljandal öhtul, kui und ikka veel polnud, tuli jänes Annele hea mõte: "Lähme karu Oskari juur-de nõu küsima. Tema on ju metsa parim magaja."

Kui loomad karukoopa juurde jõudsid, sei-sis Oskar lävel ja haigutas nii magusasti, et hundil suu vett jooksuma hakkas. "Kuule, Os-kar," palus ta, "sina oled une alal meie metsas kõige suurem asjatundja. Meie istu-me juba neljandat öhtut rebase juures, aga und ei leia. Äkki saad meid aidata?"

"Olgu," vastas Oskar pärast väikest järele-mõtlemist. "Hommikul võtke korvid kaasa ja tulge siia."

Mõte peatselt saadavast unekorvitäiest ei lasknud loomi sel ööl sugugi magada. Koo-pa juurde jõuti nii vara, et karu Oskar alles põõnas. "On sellel ikka uni," imestas Harald,

Kuidas loomad

Aivar Pohlak

UND otsisid

Illustreerinud RAIVO JÄRVI

kui seitsmenda koputuse peale koopast mõminat kostma hakkas. "Siit peaks meiegi korvidesse jätkuma."

Varsti läks uks lahti ning karu Oskar tuli, korv käes, välja. "Kas sul siis und kodus polegi? Kas sul endal on ka und vaja? Kas und peab kuskilt kaugemalt tooma?" pärisid jänesed läbisegi, kuid karu ei vastanud, vaid asus teele. Rada läks aina märjemaks ja märjemaks. Kui karu Oskar viimaks peatus, olid nad keset raba. "Seal," osutas karu punetavatele mätastele. "Hurraa! Jõhvikad!" hüüdsid jänesed korraka ja jooksid korjama. Ka hunt vaatas endale sobiva koha noppimiseks, ainult rebane põlastas: "Päh, Oskar. Mulle pole mitte jõhvikaid, vaid und vaja."

Enne öhtut hakkasid kõigil korvid marju täis saama, ainult Leontiine korv oli alles poole peal. Oskari kannul asuti tagasiteele. "Nüüd võtame oodet ja siis lähete koju vaatama, kas pole jõhvikate vahele undki sattunud," sõnas karu oma koopa ees ning läks kuurist puid tooma. Sületäiega tagasi tulles kuulis ta juba kaugelt kõva norinat. Jänesed ja hunt magasid seal, kus nad istusid, vaid rebane oli end osanud Oskari unevoodisse sättida. "Jah," pomises karu omaette, "seda ma muidugi teadsin, et jõhvikate vahelt leiab undki. Sügiseti olen ma alati hirmus unine." Karu tegi tule ahju, jõi kolm tassi vaarika-varreteed ning sõi kuus meesaia. Siis nihutas ta end magavate loomade vahelt etevahtlikult välja. Magamiseks seal enam ruumi ei olnud, kuid ega karu Oskar sellest eriti hoolinudki. Niikuinii seisis varsti pikk uni ees. "Tjah," kõneles ta endamisi kuuvalgusel metsarajal sammudes. "Ega talveuneks ainult jõhvikakorjamisest piisa. Selleks peab ennast ikka ka hästi korralikult ära väsitama."

Kirjasõbrad

Jane Saar, 11 a.

EE2400 Tartu

Tähe 34-7

Huvid: ujumine, laulmine, ballett, loodus, kommipaberid. Kui sa elad Saaremaal, kirjuta kindlasti.

Merle Tamm, 10 a.

EE3400 Harju mk.

Saku

Tiigi 14-1

Huvid: klaverimäng, peotants, ujumine, hobused. Soovin 10-12a. poiste või tüdrukutega kirjasõbrust. Pilt oleks tore.

Ranno Rätsep, 11 a.

EE2524 Valga mk.

Lüllemäe sjk.

Hundi 1

Huvid: tehnika, UFO-d, saurused, margid, lugemine. Ootan kirju 10-11a. poistelt ja tüdrukutelt.

Signe Soolo, 11 a.

EE2826 Järvamaa

Vao sjk.

Huvid: muusika, lugemine, loomapildid, karbid.

Triin Uueda, 12 a.

EE2400 Tartu

Leevikese 25a

Huvid: muusika, joonistamine. Ootan kirju 12-14a. poistelt ja tüdrukutelt.

Liina Veerme

EE3211 Hiiumaa

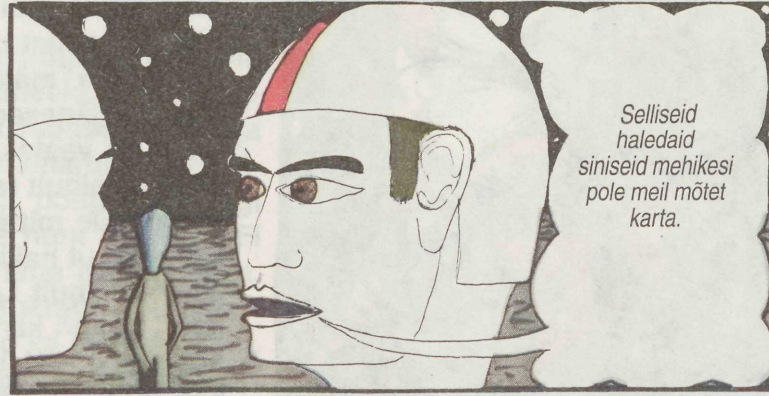
Suuremõisa sjk.

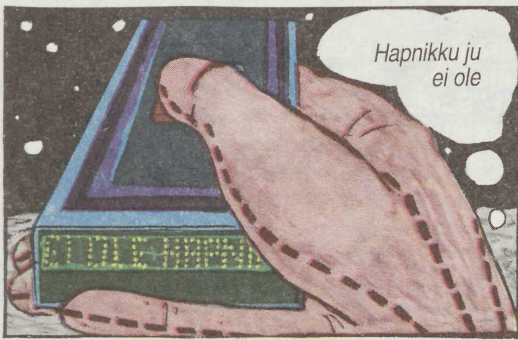
Huvid: margid, laulmine, aeroobika, lugemine, kirjutamine, ujumine.

VALLUTAJAD

2

Joonistanud ASSO ALTMÄE

Hapnikku ju ei ole

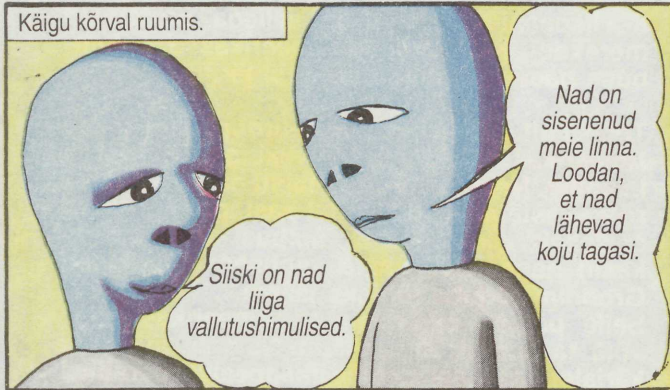
Õhk sisse lasta!
Kutsumata külalised saabusid!

... ja nüüd äkki on.

Vaata!
Kust see ilmus?

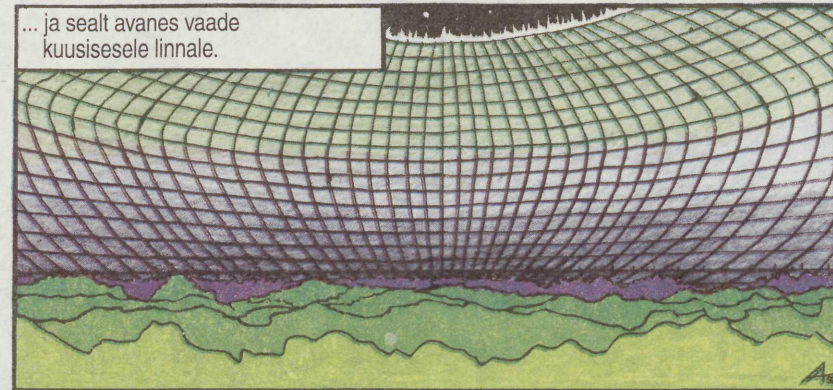
Käigu kõrval ruumis.

Siiski on nad liiga vallutushimulised.

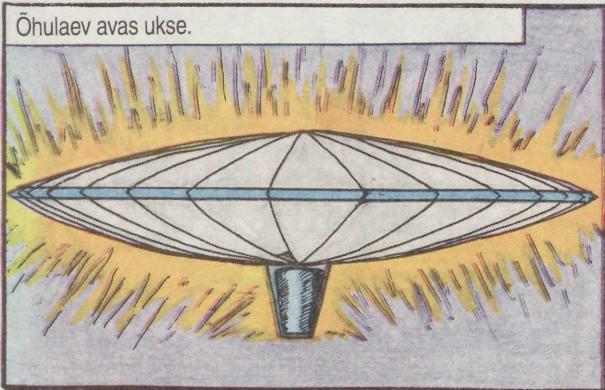
Nad on sisenenud meie linna. Loodan, et nad lähevad koju tagasi.

Humanoid avas ühe ukse...

... ja sealt avanes vaade kuusisesele linnale.

Õhulaev avas ukse.

Nõus.

Ootame, kuni sininahad väljuvad ja vallutame õhulaeva.

Me ei ole teid kutsunud.

Ära kuula vaid tule!

Ehk ei...

... ja asetas õrnalt tuttavasse koosahu.

Nende vastas oli võimas tsivilisatsioon...

Oma ülesande peame täitma ja tehased üles panema. Peame relvad käiku laskma.

Neid on meil laevas küll.

Kasulik oleks hävitada sinne etu, nii et jääks alles kõik selle tsivilisatsiooni loodu.

JÄRGNEB

Sel suvel lendas kaaren Kaarel Ameerikasse. Loomulikult lennukompanii "Estair" abiga. Kaarel võttis seal osa ülemaailmsetest eesti kaarnate päevadest. Samal ajal tähistasid ameerika kaarnad jälle Ameerika avastamise 500-ndat aastapäeva. Tegelikult polnud Ameerika enne seda ka kusagil peidus. Lihtsalt Euroopa elanikel polnud ta olemasolust aimu. Sestap Kaarel nii põhjalikult uuriski, kuidas see Ameerika avastamine käis. Selgus, et vaene Christoph Kolumbus eksis

500 aastat tagasi rängalt. Tema otsis hoopis lähemat laevateed Euroopast Indiasse. Kuni oma elu lõpuni oligi ta veendunud, et Ameerika on India. Sellepärast nimetati ka Ameerika elanikke indiaanlasteks. Üldse purjetas Kolumbus Euroopa ja Ameerika vahet neli korda. Kahel esimesel retkel jõudis ta vaid saartele Ameerika rannikul.

Kolumbuse esimene merereis Ameerikasse kestis peaaegu 5 kuud. Täpselt 12. oktoobril 1492 randusid kolm purjekat väikese saare rannikul. Tollele anti nimeks San Salvador, mis meie keeli oleks Püha Päästja. Eks saar tõepoolest päästiski vaesed mehed kuudepikusest ookeanil loksumisest. Tollel reisil avastas Kolumbus veel Kuuba ja Haiiti saared.

San Salvadori elanikud tainod võtsid Kolumbust ja ta meeskonda vastu kui parimaid sõpru. Hispaanlased olid vaimustuses nende headest kommetest, kuid otsustasid ikkagi indiaanlasi harida euroopa kombe kohaselt. Nad nabisid kümme sõbralikku võorustajat kinni ning töid endaga kaasa Hispaaniasse.

Kolumbuse lipulaev "Santa Maria" ("Püha Maarja") uppus samal esimesel Ameerika-rei-

sil Haiiti saare juures. Keegi ei tea täpselt, milline see välja nägi. Oletuste järgi on hiljem ehitatud neli "Santa Maria" sarnast laeva. Esimene neist valmis 100 aastat tagasi Ameerika avastamise 400-ndaks aastapäevaks. Too laev purjetas samuti Euroopast üle Atlandi ookeani Ameerikasse Kolumbuse kuulsa reisi mälestuseks.

Teine "Santa Maria" ehitati 1929. aastal hispaanlaste ja ameeriklaste poolt ühiselt korraldatud näituse tarvis. Kolmas aga 40 aastat tagasi ühe filmi jaoks. Neljas laev tehti Hispaanias tänavau ja sellega purjetasid merekooli kasvandikud Ameerikasse Kolumbuse päevikus märgitud kursi järgi.

Tegelikult olid esimesteks eurooplasteks, kes Ameerikas käisid, hoopis viikingid Norrast ja Islandilt. Nemad võiksid tähistada juba Ameerika avastamise 1000-ndat aastapäeva. Ainult et selleks ajaks, kui Kolumbus saabus, hakkasid nende 500 aasta vanused asundused Gröönimaal juba tühjaks jääma.

Selle põhjal, mida kaaren Ameerikas nägi, võis ta aga öelda, et tänu valgete inimeste karjale, kes seal endale maapealse paradiisi on loonud, muutus Ameerika indiaanlaste "surnuaiaks".

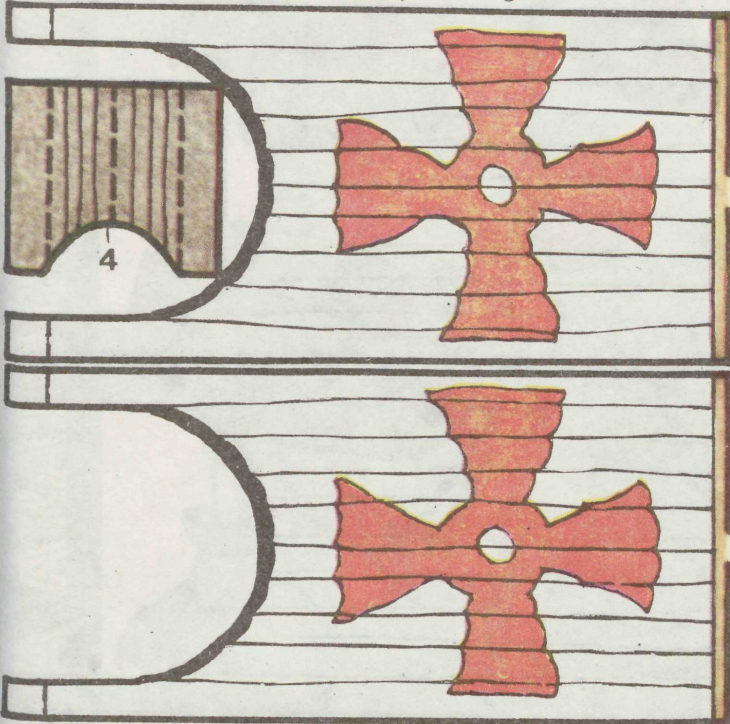
Illustreerinud HELI VEIGEL

Kolumbuse purjekas

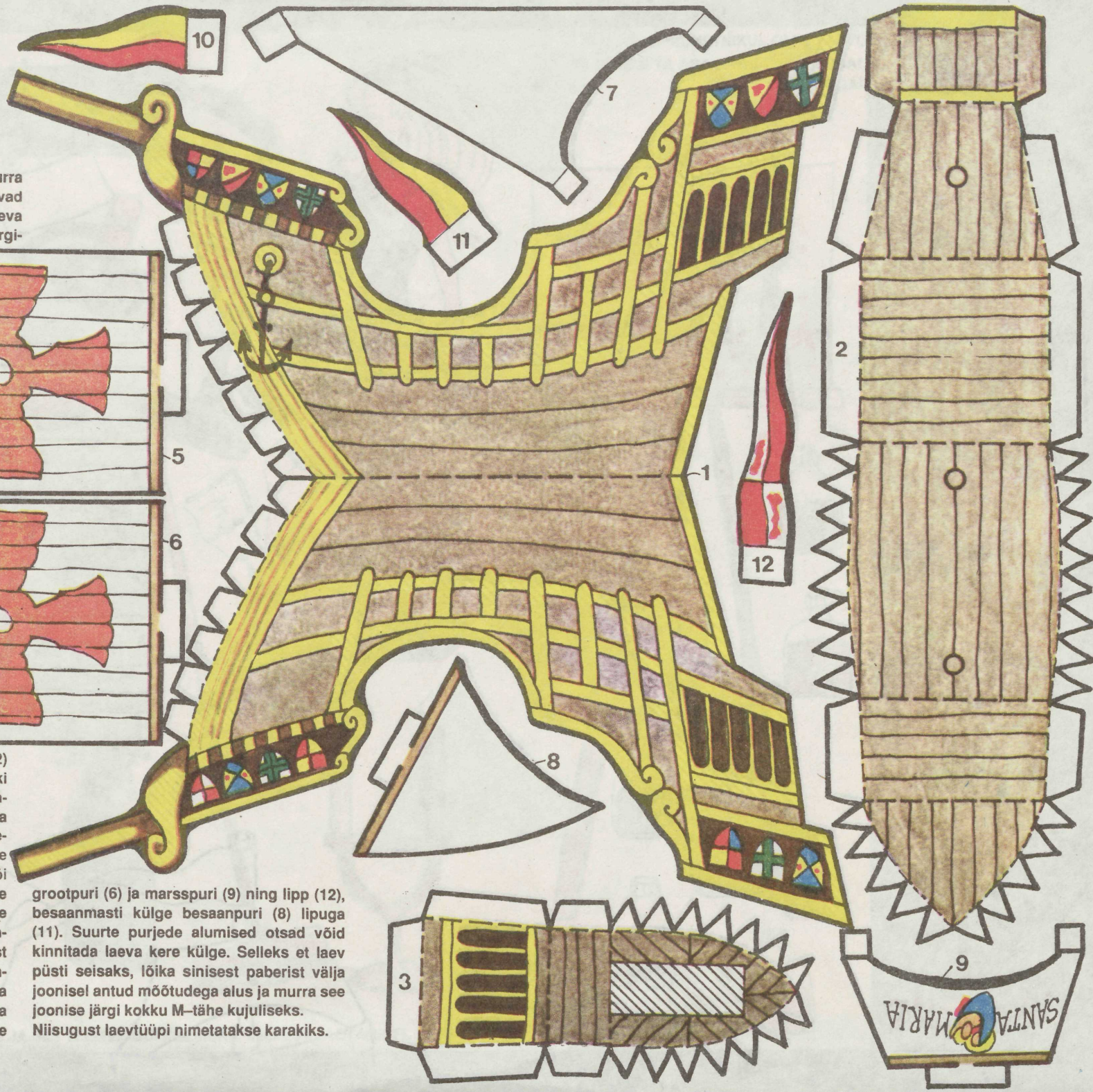
Joonistanud HELI VEIGEL

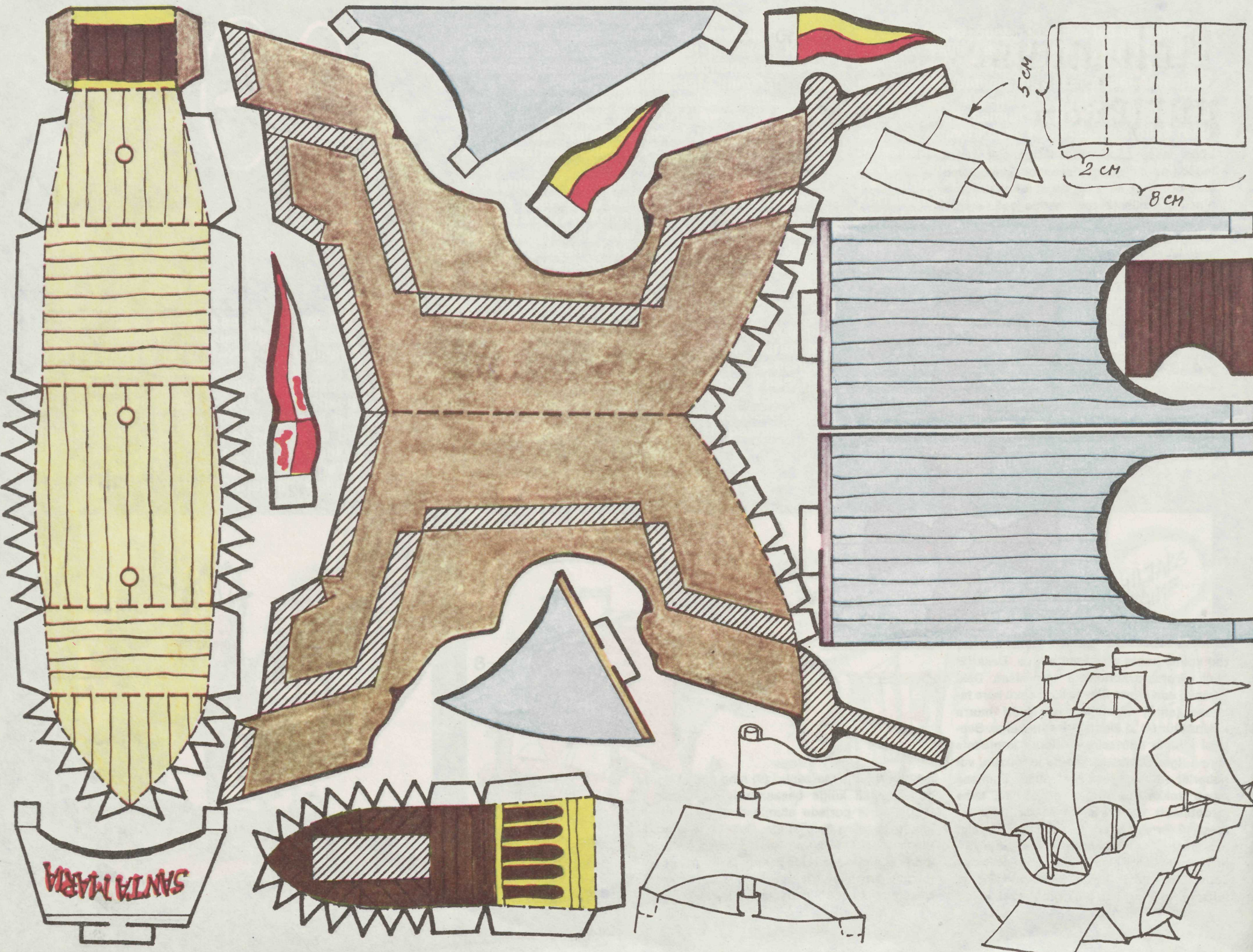
Lõika laeva osad välja. Kõigepealt murra mööda punktiirjoont sissepoole kleebitavad säkkservad ja liimi nende abil kokku laeva nina (1). Dekile (2) tee mastide jaoks märgi-

tud kolme kohta pisikesed augud. Dekk (2) liimi viirutatud kohtadele kere sisse. Deki viimane osa murra üles ja liimi kinni kere tagaosa (ahtri) ülemine osa. Nüüd murra kokku tüür (4) ja liimi ahtriseina külge. Seejärel kinnita ahtrisein viirutatud kohtadele kere külge. Mastideks kasuta joogikõrsi või paberist rullitud peenikesi pulki. Esimese masti (fokkmast) kõrgus on 13 cm, teise (grootmast) 14 cm ja kolmanda (besaanmast) 9 cm. Kõrred torka dekil olevaist aukudest läbi ja liimi laeva põhja külge kinni. Mastide külge liimi joonise järgi purjed ja lipud. Fokkmasti külge kliiverpuri (7) ja fokkpuri (5) ning lipp (10), grootmasti külge

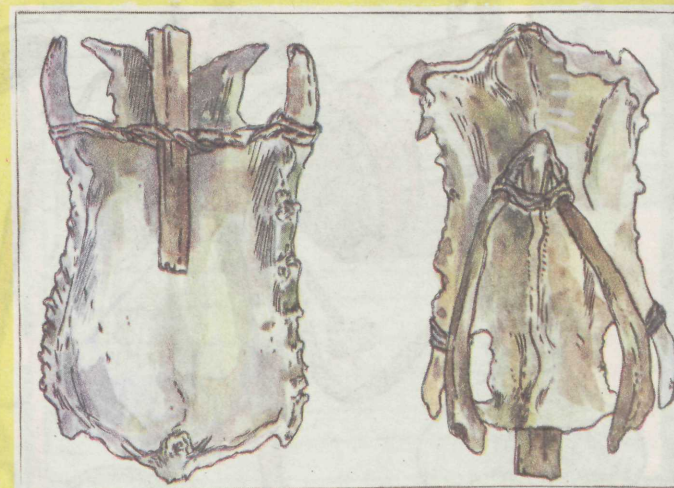
grootpuri (6) ja marsspuri (9) ning lipp (12), besaanmasti külge besaanpuri (8) lipuga (11). Suurte purjede alumised otsad võid kinnitada laeva kere külge. Selleks et laev püsti seisaks, lõika sinisest paberist välja joonisel antud mõõtudega alus ja murra see joonise järgi kokku M-tähe kujuliseks. Niisugust laevtüüpi nimetatakse karakiks.

Illustreerinud MARE HUNT

NÄÄRISOKK

TIIA TOOMET

PÄRISOKK ON UHKETE SARVEDEGA METSALOOM, KEDA HARVA NÄGEMA JUHTUB. NÄÄRISOKK (EHK JÕULUSOKK) KARGAS LASTE LÕBUKS MARDI-
PÄEVAL JA AASTAVAHETUSE PAIKU LAUSA KODUDES RINGI.

ET NÄÄRISOKKU MEISTERDADA, OLI TARVIS, ET HANEPRAAD OLEKS LÕPUNI SÕÖDUD JA SELTSKONNAS LEIDUKS MÕNI MÕNUS MEES, KES NÄPUTÖÖD EI PÕLGA. SEE MEES VÕTTIS HANE PUHTAKS KAABITUD RINN-
LUU JA KINNITAS SELLE ÜLEMISSE OTSA NÕÖRI VÕI TRAADIGA PEENIKESTEST HANELUDEST SARVED. RINNALUU ALLA HARUDE VAHELE
SIDUS TA MITMEKORDSE PINGULEKEERUTATUD VILLASE LÕNGA. LÕNGAST

PISTIS LÄBI PUUST PILPA – SOKU SABA. SOKU SABA JÄI POOLPÜSTI LIPEN-
DAMA. NÜÜD TULI VEEL KALLATA SOKU KÕHU SISSE SOOJA PIGI, SURUDA
SABA KAAREGA KÕHU ALLA JA VAJUTADA PIGI SISSE KINNI. SEEGA OLI
SOKK HÜPPEVALMIS JA PANDI PÕRANDALE SEISMA. KUI PIGI JAHTUS, PÄÄ-
SES SABA LAHTI JA PAISKAS SOKU NAGU VEDRUGA ÕHKU. SOKK TEGI
ÕHUS TÄISRINGI JA MAANDUS JALGADELE TAGASI.

SOKU KUKERPALLITAMINE TEGI NALJA NII LASTELE KUI TÄISKASVANUTE-
LE. KUI SOKKE JUHTUS ROHKEM OLEMA, SAI NEILE KA VÕISTLUSI
KORRALDADA. KÕIK SOKUD SEATI ÜHELE JOONELE JA VAADATI, KELLE
SOKK KÕIGE KAUGEMALE HÜPPAB. VAHEL TEHTI PÕRANDALE KRIIPS. KEL-
LE SOKK KRIIPSUST ÜLE EI SAANUD, SEE PIDI TRAHVI MAKSMATA.
TEINEKORD JÄLLE MÄÄRATI JOONTEGA IGAÜHE MAA PIIRID. KUI MÕNI
SOKK VÕÕRA MAA PEALE HÜPPAS, NÕUTI TAAS TRAHVI.